

PATVIRTINTA
Panevėžio Juozo Balčikonio
gimnazijos direktoriaus
2023 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. M-60

PANEVĖŽIO JUOZO BALČIKONIO GIMNAZIJOS ŠVIETIMO STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos švietimo stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Valstybės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-757 „Dėl Valstybės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-2308 „Dėl būtinųjų savivaldybių ir mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, švietimo stebėsenos rodiklių patvirtinimo“ ir patvirtintu Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. A-855 (Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 21 d. įsakymo Nr. A-677 redakcija) Panevėžio miesto savivaldybės švietimo stebėsenos rodiklių sąrašu.

2. Aprašas nustato švietimo stebėsenos paskirtį, uždavinius, objektą ir subjektą, principus, švietimo stebėsenos organizavimą ir vykdymą, rodiklius, jų atrankos kriterijus ir tvirtinimą, disponavimą stebėsenos informacija bei finansavimą.

3. Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos švietimo stebėseną (toliau – švietimo stebėseną) yra mokyklos švietimo stebėsenos subjektų vykdoma nuolatinė švietimo būklės bei kaitos analizė, vertinimas, prognozavimas, taip pat tam reikalingų duomenų rinkimas. Ji apima duomenų rinkimą apie švietimą: pagrindinį ir vidurinį ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą.

4. Švietimo stebėsenos paskirtis – sudaryti sąlygas priimti pagrįstus sprendimus dėl kokybę laiduojančio pagrindinio ir vidurinio ugdymo valdymo, vykdyti švietimo kokybę laiduojantį valdymą, taip pat informuoti visuomenę apie švietimo būklę.

5. Švietimo stebėsenos uždaviniai yra šie:

5.1. tirti švietimo valdymo subjektų informacijos apie švietimą poreikius;

5.2. rinkti, kaupti ir apdoroti duomenis apie švietimo sistemos būklę;

5.3. analizuoti ir vertinti švietimo būklę bei kaitą ir jai darančius įtaką veiksnius, atsižvelgiant į švietimui keliamus tikslus ir uždavinius;

5.4. analizuoti, vertinti ir prognozuoti švietimo sistemos kaitą;

5.5. teikti ir skelbti švietimo stebėsenos duomenis ir/ar analitinę informaciją.

6. Švietimo stebėsenos objektas – švietimo būklė atsižvelgiant į švietimui keliamus tikslus, uždavinius ir švietimo kontekstą.

7. Švietimas stebimas šiais aspektais:

7.1. švietimo funkcionavimo (švietimo kontekstas, indėlis į švietimą, švietimo procesai, švietimo rezultatai ir pasekmės);

7.2. švietimo rūšių ir programų (formalusis švietimas, švietimo programos, neformalusis švietimas, savišvieta, švietimo pagalba);

8. Šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka Valstybės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos apraše vartojamas sąvokas:

Duomuo – kiekybinė statistinė arba kokybinė aprašomoji fakto(-ų) išraiška.

Duomenų apdorojimas – sistemingų veiksmų su duomenimis atlikimas: duomenų tvarkymas, redagavimas, klasifikavimas, rūšiavimas, bazių sudarymas ir kitokių veiksmų su jais atlikimas.

Indėlis – pastangos ir (arba) ištekliai, reikalingi sistemai veikti ir tikslams pasiekti.

Rodiklis – kiekybinis dydis arba kokybinis požymis, iš kurio sužinoma planuoti, valdyti ir kontroliuoti reikalinga informacija, galinti padidinti valdymo veiksmingumą.

Rodiklio aprašas – rodiklio paskirties, skaičiavimo metodikos ir skaičiavimo dažnumo apibūdinimas, rengiamas apibrėžiant rodiklį.

Kontekstas – išorinės sąlygos ir reikmės, darančios poveikį procesams.

Procesas – priežastiniais ryšiais susijusių sistemos pokyčių eiga.

Rezultatas – būvis pasibaigus tam tikram proceso etapui arba sukurtas produktas.

Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos atitinka Švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

9. Švietimo stebėsenos principai:

9.1. tikslingumas – renkami tik tie duomenys ir informacija, kurie yra reikalingi ir tinkami švietimo būklei vertinti bei jų valdymo subjektų sprendimams priimti;

9.2. sistemingumas – visa švietimo sistema stebima planingai, suderintai ir laikantis tęstinumo;

9.3. nešališkumas – švietimo stebėseną vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo nuo įvairių interesų grupių;

9.4. patikimumas – duomenys renkami laikantis duomenų rinkimo standartų, skelbiama tikrovę atitinkanti informacija;

9.5. konfidencialumas – skelbiama tik tokia informacija, kuri garantuoja fizinio asmens duomenų anonimiškumą, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus;

9.6. saikingumas – siekiama maksimaliai sumažinti duomenų teikimo našta ir suvaržyti besaikį duomenų rinkimą. Duomenis surinkus vienažart, pakartotinai jie neberenkami.

II SKYRIUS

ŠVIETIMO STEBĖSENOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

10. Švietimo stebėsenos organizavimas ir vykdymas apima šias veiklas:

10.1. informacijos, rodiklių ir duomenų poreikių tyrimą;

10.2. rodiklių sąrašų ir rodiklių aprašų sudarymą, tvirtinimą ir atnaujinimą;

10.3. duomenų rinkimą, kaupimą ir apdorojimą ir šių veiklų koordinavimą;

10.4. stebėsenai reikalingų tyrimų užsakymą ir vykdymą;

10.5. analizių, apžvalgų, ataskaitų ir vertinimų rengimą, prognozavimą;

10.6. duomenų, rodiklių ir analitinės informacijos teikimą užsakovams (arba skelbimą) naudotojams.

11. Švietimo stebėsenos organizavimas ir vykdymas apima švietimo būklės ir kaitos analizę, vertinimą, prognozavimą.

12. Mokykla šalies ar savivaldybės lygmens švietimo stebėsenai reikalingus duomenis teikia Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS).

III SKYRIUS

ŠVIETIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI, JŲ ATRANKOS KRITERIJAI IR TVIRTINIMAS

13. Mokyklos švietimo stebėsenos rodiklių sąrašą sudaro rodikliai, apibūdinantys švietimo būklę, skirtumų ir/ar pokyčių mastą. Švietimo stebėsenos rodiklių sąrašą tvirtina gimnazijos direktorius.

14. Švietimo stebėsenos rodikliai turi atitikti šiuos kriterijus:

14.1. rodiklio aiškumas ir informatyvumas;

14.2. efektyvus rodiklio teikiamos naudos ir kaštų santykis;

14.3. rodiklio naudingumas, tinkamumas švietimo valdymo, būklės analizės ir visuomenės informavimo reikmėms;

14.4. rodikliui skaičiuoti reikalingų duomenų prieinamumas ir patikimumas.

IV SKYRIUS

DISPONAVIMAS ŠVIETIMO STEBĖSENOS INFORMACIJA

18. Mokykla disponuoja duomenimis ir informacija, gautais vykdant pagal papildomus švietimo įstaigos poreikius organizuotą švietimo stebėseną. Šie duomenys ir informacija kitų lygmenų švietimo stebėsenos subjektams gali būti perduodami remiantis duomenų teikimo sutartimis tarp švietimo įstaigos ir duomenų gavėjo, jeigu teisės aktai nenumato kitaip.

V SKYRIUS

ŠVIETIMO STEBĖSENOS FINANSAVIMAS

19. Švietimo stebėsenos sistemos finansavimas yra vykdomas biudžeto bei kitomis teisėtai gautomis lėšomis.
